

Jeremy Gong och Eric Blanc: Ras, klass och socialistisk strategi

[Ur *The Call*, 30 augusti 2018. *The Call* är organ för *Democratic Socialists of America (DSA)*. Jeremy Gong sitter i *DSA:s Nationella politiska kommitté* och Eric Blanc är aktivist i *DSA:s lokala avdelning i New York*. Översättning från engelska, Göran Källqvist.]

Marxister har sedan länge förstått att arbetsplatserna är klasskampens främsta strategiska plats,¹ och att klasskampen är avgörande för att ge en radikaliserad arbetarmajoritet förmåga och vilja att störta kapitalismen till förmån för socialismen. Samtidigt inser marxister sitt moraliska ansvar att gå mot all sorts utsugning och förtryck – och det strategiska behovet att bekämpa dem.

I dagens USA ger den återupplivade socialistiska vänstern dessa strategiska frågor ny betydelse och får folk över hela det politiska spektrumet att på ett klarare sätt slå fast en ståndpunkt om vilken roll ras respektive klass har i deras politik.

Som Briahna Gray skriver i *The Intercept*,² riktar den demokratiska senatoren Kamala Harris på ena sidan av detta spektrum in sig på vänsterns påstådda ”klassreduktionism”, och på andra sidan diskuterar socialister om och hur den grundläggande marxistiska insikten om klassens centrala roll kan användas för att formulera strategier för att bekämpa ras- och könsförtryck. I en recension nyligen av Asad Haider's bok *Mistaken Identity* [Felaktig identitet], skriver Melissa Naschek³ att Haider helt rätt pekar på de sätt med vilka ”ideologi och retorik om ’identitet’ har utnyttjats som ett vapen mot arbetarklassen”. Men även om marxister måste försvara en klasspolitik⁴ mot både radikala och vanliga varianter av det som Gray i sin artikel kallar ”rasreduktionism”, så utesluter inte kamp för övergripande krav för hela klassen kampen mot det speciella rasförtrycket (som Nascheks artikel verkar antyda). För att det socialistiska projektet ska lyckas måste socialister i själva verket knyta ihop dessa strider.

Både Gray och Naschek hänvisar till ”Freedom Budget for All Americans” [En frihetsbudget för alla amerikaner], ett projekt som svarta socialister och medborgarrättsledare som Martin Luther King jr., Bayard Rustin, och A Philip Randolph kämpade för. Vi tycker också att Frihetsbudgeten är en bra utgångspunkt för att fundera över dessa frågor. Vi drar tre viktiga lärdomar från den och från debatterna på senare tid om vilken roll kampen mot förtryck har inom den socialistiska rörelsen. För det första är kampen mot rasförtryck och socialt förtryck i allmänhet – för invandrares rättigheter, rätten till abort, slut på polisbrutalitet, etc. – inte att tappa fokus från det socialistiska projektet. De är centrala för det. För det andra är påstått ”rasblinda” krav – som Medicare för alla, garantier om federala jobb, och utbildning som helt finansieras av offentliga medel – i själva verket livsviktiga delar i varje program för att bekämpa både effekter av och orsaker till rasism. Och slutligen utgör dessa övergripande klasskrav medel för att bygga den massiva, flerrasiga arbetarrörelse som krävs för att göra slut på både utsugning och förtryck.

1 *Jacobin magazine*, mars 2017.

2 *The Intercept*, 26 augusti 2018.

3 *Jacobin magazine*, augusti 2018.

4 *Jacobin magazine*, juli 2018.

Bekämpa förtrycket direkt

Demokratiska socialister måste inse betydelsen av att kämpa mot speciella förtryck – inklusive deporteringar, rasistiskt polisvåld, massarresteringar och abortbegränsningar – *som en del av, inte i konflikt med, processen att bygga en socialistisk rörelse.*

För att befästa segrarna över Jim Crow och den rättsliga segregationen, till exempel, insåg medborgarrättsledare att de behövde bygga vidare på dessa segrar och knyta ihop kampen för rasrättvisa med kampen för ekonomisk rättvisa på grundval av allmänna ekonomiska krav. Men denna utvidgning av kampen med så kallade ”rasblinda” krav innebär inte att de avbröt sin kamp för rasrättvisa. Istället var dessa kamper nära förknippade.

Under den mer nyliga historien har kamp på arbetsplatser öppet och direkt knutit krav på rasrättvisa till övergripande ekonomiska krav. 2012 betonade lärarfackets strejk i Chicago kampen för rasrättvisa som en del av sin bredare arbetaroffensiv för bättre skolor och bättre arbetsförhållanden. Under den pågående offensiven för en strejk har United Teachers i Los Angeles fört fram ett liknande budskap.⁵ Tidigare i år knöt strejkande lärare i Oklahoma uttryckligen sina allmänna omfördelningskrav till kampen mot massarresteringar, och bar plakat där det stod ”Skolor, inte fängelser”. Och för bara några veckor sedan såg miljontals människor vilken kraft arbetare har att direkt bekämpa rasismen, tack vare en video som spelats in av svetsaren Antoine Dangerfield från Indianapolis, och som fick viral spridning.⁶ I videon lämnar mängder av latinoarbetare ett av UPS’ lager i protest mot chefens rasistiska behandling av dem – och lyckas få den chefen avskedad.

På parlamentarisk nivå har politikerna Bernie Sanders⁷ och Alexandria Ocasio-Cortez’ populära kampanjer visat hur en inriktning på breda arbetarfrågor som sjukvård, utbildning och jobb på ett effektivt sätt kan kombineras med mer specifika krav som att avskaffa ICE [Immigration and Customs Enforcement – myndighet för övervakning av invandring och tullar] eller kontant borgen. DSA-medlemmen Franklin Bynum i Houston,⁸ som ställer upp i domarvalet där, har gjort att få slut på kontant borgen och kamp mot rasistiska domar till en central del av sin kampanj. I en intervju i *Jacobin* förklarar han att rasism och fattigdom ”vidmakthåller varandra i den meningen att man, till exempel, har bostadsområden som är rassegregerade, och polisen riktar in sig på vissa av dem, folk där hamnar i brottsregistret, vilket tvingar in dem ännu längre i fattigdom och så vidare”. Samtidigt skulle de resurser som används till överdriven polisövervakning istället kunna användas för att lyfta upp folk ur fattigdom och göra en stor del av fängelseapparaten förlegad. Slutligen kräver DSA-medlemmen Jovanka Beckles⁹ i sin kampanj till delstatsförsamlingen i Kalifornien övergripande lösningar som bostäder, sjukvård och utbildning samtidigt som hon också står upp för invandrare och erbjuder ambitiösa reformer av statens straffrättsliga system.

5 *United Teachers of Los Angeles*, 30 maj 2018.

6 *Jacobine magazine*, augusti 2018.

7 *Youtube*.

8 *Jacobin magazine*, augusti 2018.

9 *Jovanka Beckles' webbplats*.

Bekämpa förtrycket med hjälp av omfördelning

I ”Se upp för rasreduktionisten”¹⁰ riktar Gray in sig på det nu välbekanta argumentet, att även om ekonomiska reformer eller Medicare för alla eller garanti för federala jobb i det stora hela kanske är fördelaktiga, så bortser deras utformning som en ”rasblind” politik för *hela* arbetarklassen från speciellt förtryckta grupper i samhället, eller skadar dem till och med.

Detta argument kanske sammanfattas bäst av en nu ökänd spydighet från Hillary Clinton 2016: ”Om vi stycade storbankerna imorgon, skulle det få slut på rasismen? Skulle det göra slut på sexismen? Skulle det sätta stopp för diskrimineringen mot hbtq-gruppen? Skulle det på en natt få folk att bli mer välkomnande mot invandrare?” Denna rad av frågor var ett av många angrepp på Bernie Sanders’ kampanj. Senare samma år hävdade ombudsmannen Jim Clyburn att avgiftsfria offentliga college skulle skada historiska svarta institutioner, och i förlängningen svarta människor. Som Gray uttrycker det: ”under förevändning att vara mot trångsynthet”, hävdar detta ”angrepp på en progressiv politik” att ”om en politik inte löser rasismen ’först’ så är den i värsta fall rasistisk, och i bästa fall inte värd att driva”.

Men som Gray klargör skulle svarta faktiskt gynnas mer än vita av program för omfördelning, och det på grund av långvariga materiella effekter av slaveriet, segregationen och den rasrelaterade makten i USA. Svarta har högre studieskuld än någon annan befolkningsgrupp, och tvingas sluta på college av ekonomiska skäl i mycket större utsträckning – vilket federal avgiftsfria college- och universitetsprogram skulle lösa direkt. Finanskrisen 2008 ödelade de svartas rikedomar genom att radera ut 40% av svartas förmögenhet. Som Gray hävdar, är det därför missvisande att förkasta en finansiell reform som att vara av underordnad betydelse eller inte ha något med svartas intressen att göra. Slutligen är svarta och latinos oförsäkrade i avsevärt större utsträckning än vita, även efter att Affordable Care Act har tillämpats. Gray åberopar kravet på allmän sjukvård i Movement for Black Lives’ plattform, och skriver att sjukvård är en ”existentiell” fråga för afroamerikaner. I detta fall är orsaken till att sjukvård ”inte uppfattas som en ’fråga för färgade’ en fråga om marknadsföring, inte innehåll”.

Som Gray hävdar, genom att citera Touré Reed, ”skulle de främsta mottagarna av en generell socialpolitik vara fattiga och arbetare, som i oproportionerligt stor utsträckning skulle vara svarta eller bruna.... Att avfärda en sådan politik på grund av att den inte tar itu med den systematiska rasismen är taskspeleri”.

Bekämpa förtrycket med en massrörelse

I sin bok *A Freedom Budget For All Americans* berättar Paul Le Blanc och Michael Yates hur medborgarrättsledare som Martin Luther King jr., Bayard Rustin, och A Philip Randolph försökte knyta samman kampen för ras- och ekonomisk jämlikhet i ett allsidigt program som de kallade ”Strategin”. Även om vi inte delar det ”omstrukturerande” målet att omvandla Demokratiska partiet, som Rustin och Randolph förespråkade, så visar Frihetsbudgeten på ett lockande sätt hur man kan knyta samman ras och klass på ett organiskt och strategiskt sätt. För att citera Le Blanc och Yates:

¹⁰ *The Intercept*, 26 augusti 2018.

Medvetenheten och kraften i detta korståg mot Jim Crow-systemet skulle kunna stå som ett första steg för att konfrontera andra sidor av den institutionella rasismen, som skulle kräva en mer grundläggande social och ekonomisk omvandling.

Denna omvandling kunde bara förverkligas på ett effektivt sätt genom att angripa rasismens underliggande ekonomiska rötter, vilket i sin tur bara kunde ske effektivt genom att utveckla ett program för ekonomisk rättvisa: anständiga jobb, boende, utbildning och sjukvård för alla, som en rättighet. Även om initiativet till ett sådant program skulle komma från svarta, så skulle det vara ytterst relevant för en majoritet vita. Den koalition mellan raserna för ekonomisk rättvisa som då skulle uppstå, skulle få den dubbla funktionen att undanröja den institutionella rasismens rötter och skapa en atmosfär av idealism och gemensam kamp som skulle hjälpa till att ännu mer pressa tillbaka olika sorters individuell rasism. Om alla hade överflöd och ett anständigt liv så skulle den skrämmande konkurrensen om knappa resurser, en viktig grogrund för rasismen och en av dess materiella grunder, försvinna, och det skulle stärka den känsla av solidaritet mellan raserna som hade uppstått under den gemensamma kampen för ett bättre liv för alla.

Ett sätt att formulera om ”Strategin” är att konstatera att den framhävde (1) masskampen mot segregation och andra klassens medborgarskap, och (2) att ta itu med frågor om ekonomisk rättvisa, och (genom att förena den antirasistiska och arbetarrörelsen) kanalisera kampen mot Jim Crow-systemet till en ännu mer massiv kamp för arbete till alla, slut på fattigdom och demokratisk styrning av ekonomin, vilket skulle leda till en övergång från kapitalism till socialism.

Frihetsbudgeten utgjorde ett radikalt reformprogram, och framhöll, som Randolph skrev, ”att fattigdomens gissel kan och måste avskaffas i detta det rikaste och mest produktiva samhälle som människan någonsin har upplevt”. För socialister som Rustin, Randolph och King utgjorde budgeten ett praktiskt program som pekade bortom kapitalismen. Det var därför Frihetsbudgeten inte bara riktade in sig på att bekämpa rasförtrycket av svarta människor, utan istället försökte bygga en arbetarrörelse av flera klasser för en omfattande samhällsomvandling. Som King skriver i sin inledning till Frihetsbudgeten:

Efter många års intensiva strider i rättssalar, lagstiftande församlingar och på gatorna har vi uppnått ett antal viktiga segrar. Vi har kommit långt i vår strävan efter respekt och värdighet. Men vi har en lång väg kvar.

Den långa resan framför oss kräver att vi betonar behoven för USA:s alla fattiga, ty det finns inget sätt att bara hitta arbete, eller fullgott boende eller integrerade kvalitetsskolor enbart för svarta. Vi kommer att undanröja slummen för svarta när vi förstör ghettona och bygger nya städer för alla. Vi kommer att undanröja arbetslösheten för svarta när vi kräver full och rättvis sysselsättning för alla. Vi kommer att skapa utbildade och yrkesutbildade svarta när vi uppnår ett modernt utbildningssystem för alla.

Vad kan dagens demokratiska socialister lära sig av denna strategi?

För det första ska socialister ställa kampen för positiva övergripande krav som Medicare för alla och bättre offentlig utbildning i förgrunden, krav som samlar arbetande människor kring en gemensam plattform som lovar att förbättra deras liv. Denna enhet är dubbelt viktig eftersom en sådan politik också undergräver den rasistiska högerns centrala lockrop: att invandrare och andra marginaliserade grupper hotar vita arbetares ekonomiska trygghet.¹¹ Genom att ange kapitalismen som källan till ekonomisk osäkerhet och genom att avskaffa fattigdomen för alla, kan vänstern under-

11 *New York Times*, 7 augusti 2018.

gräva högerens förmåga att utse syndabockar och splittra arbetarna. Som Gray helt riktigt argumenterar, fungerar med andra ord en påstått ”rasblind” politik som Medicare för alla och garantier om federala jobb aktivt för att upphäva både rasismens effekter och orsaker.

Att kämpa för den sortens krav gynnar också den process som marxister kallar klassbildning: att bygga upp en stridbar, enad och organiserad arbetarrörelse som är medveten om sig själv som ett ombud för social omvandling. Utan en stridbar arbetarnas massrörelse kommer inte vår kamp att vara stark nog att tvinga fram omfördelande eftergifter från kapitalisterna – för att inte tala om att ersätta kapitalismen med socialism, en historisk uppgift som är en förutsättning för att utrota allt förtryck. Den kraft som uppstår när vi undanhåller vårt arbete som arbetare är en sorts hävstång som saknas hos alla andra sorters protester. Vi kan inte segra utan att utöva denna makt.

De senaste skolstrejkerna i ”röda [republikanska] stater” framhäver den klassbaserade politiska taktikens explosiva möjligheter. Genom att koncentrera sig på brännande krav som stöds av nästan alla arbetare – sjukvård som alla har råd med, bättre lön för lärare och mer resurser till skolorna – kunde dessa strejker mobilisera och politisera hundratusentals lärare, stänga skolor för miljontals studenter, erövra viktiga eftergifter från reaktionära delstatsregeringar och under denna process radikaliserade många lärare, föräldrar och studenter.

Läraren och gräsrotsledaren Emily Comer förklarade hur deras historiska strejk i år visade att arbetare kan enas om gemensamma frågor: ”För en framgångsrik massrörelse behöver inte folk vara överens om partipolitik, religion eller något annat för den delen. Men de måste verkligen enas och kämpa solidariskt om en gemensam fråga. Vi har lärt oss att folk föser andra skillnader åt sidan i solidaritetens namn.”¹²

Vår strategi idag

Att på ett effektivt sätt knyta samman kampen mot klassutsugning och samhälleligt förtryck är inte någon ny strategi för socialister. Beakta till exempel Karl Kautskys *Erfurtprogram* från 1892,¹³ det mest inflytelserika dokumentet under Andra internationalsens socialistiska era och en inspiration för de ryska bolsjevikerna.

Kautsky målade upp en bred bild av en arbetarklass som bestod av alla som inte ägde några egendomar som skulle göra det möjligt för dem att överleva (dvs. fabriker, företag eller jord). Kautskys politiska strategi både omfattade och gick utöver att organisera arbetare på arbetsplatserna. Han hävdade att socialistpartierna måste representera ”alla arbetande och utsugna klasser”. Det innebar, med programmets ord, att marxister ”inte bara” var mot ”utsugning och förtryck av lönearbetare, utan all sorts utsugning och förtryck, vare sig det riktar sig mot en klass, ett parti, ett kön eller en ras”.

Det centrala här är att Kautsky inte föreslår att socialister bara ska stöda rörelser som ställer strikt omfördelande krav. Vi måste ställa oss på de förtrycktas sida under all kamp mot tyranni och statligt förtryck.

¹² *Jacobin magazine*, augusti 2018.

¹³ *Erfurtprogrammet*, på marxists.org.

Idag står vi inför en liknande uppgift, att kämpa tillsammans med alla utsugna och förtryckta folk.

Konkret betyder det att stöda rörelser mot all sorts förtryck och ställa krav kring dessa frågor under strider på arbetsplatserna, i valkampanjer och i sociala rörelser.

Även om rörelserna för invandrares rättigheter, mobiliseringarna mot polisvåldet och motståndet mot högerens angrepp på aborträtten inte nödvändigtvis med automatik förvandlas till ett socialistiskt medvetande, så har de politiserat miljontals människor och givit främst unga människor sina första erfarenheter i politisk aktivism.

Det är nödvändigt att kritisera – och ge ett övertygande klassbaserat alternativ till – den ”rasreduktionism” som liberaler, icke-statliga organisationer, den akademiska världen och till och med en del radikaler talar för. Men för att göra det på ett effektivt sätt, måste vi både i teorin och i praktiken klargöra att socialister inte ställer klasskampen mot kampen mot socialt förtryck. Istället inser vi att dessa strider är hårt sammankopplade.

Ingen annan politiskt strömning kommer att på ett systematiskt sätt driva på för arbetarklassens enhet om inte marxister gör det. Inför de splittringar som kapitalismen befäster, och vilka förstärks av myriaden av försvarare av kapitalismen bland liberaler och inom högern, är det vårt speciella ansvar att belysa att det är möjligt och nödvändigt att ena alla arbetare mot deras gemensamma fiende. Som Ellen Meiksins Wood skriver i ”Varför klasskampen är central”, är socialister unikt ålagda att avskaffa förtryck och tyranni och ena arbetarklassen, eftersom ”socialismen kommer att vara den första samhällsformen sedan klassamhällets uppkomst vars reproduktion som samhällssystem hotas av makt- och förtrycksförhållanden och -ideologier istället för att gynnas av dem”.¹⁴

Genom att hjälpa till att åter bygga en stark arbetarrörelse som kan erövra generella förändrande reformer som Medicare för alla *och* effektivt och direkt bekämpa det sociala förtrycket, kan socialister gynna den klassbildning som är avgörande för att störta kapitalismen och uppnå ett samhälle av verklig jämlikhet, frihet och social rättvisa. Med Kautskys ord: ”denna samhällsomvandling innebär inte bara proletariats frigörelse, utan hela mänsklighetens befrielse.”

14 *Against the current*, september/oktober 1987.